

Økonomistyring

Omfang: 10 ECTS-point

Eksamensform: 4 timers skriftlig prøve

Faglige forudsætninger: Det anbefales at gennemføre Erhvervsøkonomi før Økonomistyring

Formål

Formålet med faget er at kvalificere den studerende til at kunne tage aktiv del i virksomhedens økonomiske planlægning og økonomistyring såvel rettet mod virksomhedens eksterne som interne interessegrupper.

Mål

At den studerende

- kan analysere og vurdere afsætnings- og omkostningsforhold og på den baggrund foretage parameteroptimering med inddragelse af kapacitetsforhold, konkurrenceforhold, flere markeder og flervareproduktion
- kan analysere og vurdere virksomhedens kapitalbehov
- kan analysere og vurdere alternative investeringsforslag herunder økonomivurdering i projektforslag
- kan vurdere forslag til finansiering
- kan udarbejde delbudgetter og virksomhedens totalbudget samt kunne foretage budgetsimulering og følsomhedsanalyser for at kunne måle økonomiske konsekvenser af ændrede forudsætninger
- kan anvende rullende forecasting på baggrund af planlagte aktiviteter
- kan gennemføre budgetkontrol herunder analyse og vurdering af økonomiske data
- kan præsentere relevant økonomiinformation
- kan optræde som sparringspartner til øvrige liniefunktioner i virksomheder
- kan anvende en cost/benefit analyse på praktiske problemstillinger

Under hele forløbet anvendes IT-værktøjer til informationsindsamling og –bearbejdning.

Indhold og omfang

Vejledende vægt i procent:

1. Økonomistyring	5%
2. Aktivitetsstyring	15%
3. Kapacitetsplanlægning	15%
4. Investering	15%
5. Finansiering	15%
6. Budgettering	20%
7. Cost/benefit	5%
8. Studie- og fagrelevant inddragelse af praksis	10 %
	100%

1. Økonomistyring

Den studerende skal kunne udarbejde en total økonomistyringsmodel og kunne gøre rede for modellens enkelte elementer. Den studerende skal kunne beskrive en beslutningsmodel og kunne knytte forbindelse fra denne til økonomistyringsmodellen. Den studerende skal have fokus på økonomifunktionens evne til at forstå den forretnings- og markedsmæssige kompleksitet virksomheden agerer i både i produktions-, service- og handelsvirksomheder.

2. Aktivitetsstyring

Den studerende skal kunne fastlægge den økonomisk optimale mål- og resultatplan for en virksomhed på grundlag af en analyse og vurdering af indsatsområder og kunne optimere værdiskabelsen med baggrund i virksomhedens konkurrence- og omkostningsforhold.

Den studerende skal kunne anvende bidrags- og fordelingskalkulationer.

Den studerende skal kunne anvende aktivitetsbaseret økonomistyring (ABC analyser) herunder kunne fokusere på hvilke aktiviteter og processer der påvirker omkostningerne i virksomheden og sætte disse i relation til værdiskabelsen.

Den studerende skal kunne analysere de faglige sammenhænge der er i forhold til virksomhedens liniefunktioner som salg og markedsføring, produktion, R&D herunder innovative tiltag. Den studerende skal kunne foretage nulpunktsberegninger og følsomhedsanalyse i forbindelse med fastlæggelse og vurdering af eksisterende og fremtidige forretningsmuligheder.

Den studerende skal kunne opstille et aktivitetsbudget efter både den direkte og den indirekte metode.

3. Kapacitetsplanlægning

Den studerende skal kunne optimere virksomhedens kapacitetsudnyttelse og i tilknytning hertil kunne stille forslag om gennemførelse af kapacitetstilpasninger. Ved knap kapacitet skal den studerende kunne behandle situationer med fleksibel kapacitetsramme ved at vurdere lønsomheden af kapacitetsudvidelser i form af fx overarbejde/skiftehold, køb udefra og/eller leje af yderligere kapacitet.

Den studerende skal kunne opstille et kapacitetsomkostningsbudget efter både den direkte og den indirekte metode.

4. Investering

Den studerende skal kunne foretage beregninger til brug for valg mellem alternative investeringsforslag.

Den studerende skal kunne vurdere lønsomheden af at foretage kapacitetsudvidelser og kapacitetstilpasninger gennem investeringer, hvor der samtidig kan forekomme alternative investeringsmuligheder herunder risici samt hvorledes de skattemæssige forhold påvirker en investeringskalkule for driftsmidler. Den studerende skal kunne beregne optimal levetid og udskiftningstidspunkt for en investering før skat. Desuden skal vurdering af investeringsforslag med forskellige levetider før skat kunne gennemføres.

Den studerende skal kunne analysere og vurdere tilbagebetalingstid for foretagne investeringer. Den studerende skal kunne foretage budgetsimulering og gennemførelse af følsomhedsanalyse og nulpunktsberegninger for at kunne måle økonomisk indvirkning af ændrede forudsætninger i investeringskalkulen.

5. Finansiering

Den studerende skal kunne beskrive de karakteristiske forskelle mellem fremmedfinansiering og egenfinansiering samt kunne redegøre for forholdet mellem fremmedkapital og egenkapital ud fra soliditets-, rentabilitets- og likviditetssynspunkter.

Den studerende skal kunne redegøre for forskellige former for selvfinansiering i forskellige virksomheder. Den studerende skal kunne redegøre for de principielle forhold vedrørende forskellige fremmedfinansieringskilder.

Den studerende skal kunne identificere kapitalomkostningselementer for henholdsvis egenkapital og fremmedkapital. Den studerende skal kunne beregne kapitalomkostninger for finansiering med egenkapital. Den studerende skal kunne anvende kapitalværdimetoden i forbindelse med vurdering af finansieringsforslag. Den studerende skal kunne beregne effektiv rente for faste lån, serielån, annuitetslån. Det samme gælder for nye lånetyper. Den studerende skal kunne redegøre for finansielle fordele og ulemper ved leasing og factoring.

Den studerende skal kunne redegøre for andre kriterier for valg af finansieringskilder.

6. Budgettering

Den studerende skal kunne udarbejde en budgetmodel både for en virksomhed og et projekt samt kunne udarbejde et kapitalbehovsbudget over en og flere perioder. Den studerende skal kunne forklare budgetteringens formål og forudsætninger samt beskrive budgetarbejdets praktiske organisering. Den studerende skal kunne udarbejde et balancebudget.

Med udgangspunkt i virksomhedens prognoser, forretnings- og marketingplaner skal den studerende være i stand til at foretage økonomiske analyser, der viser de økonomiske konsekvenser på resultat- og likviditetsbudgettet. Der skal kunne foretages budgetsimulering og gennemførelse af følsomhedsanalyse for at kunne måle økonomisk indvirkning af ændrede forudsætninger og afvigelser af budgetinformation både i forbindelse med delbudgetter og totalbudgettet.

Den studerende skal kunne forklare formålene med samt kunne gennemføre og vurdere en total resultatkontrol. Den studerende skal kunne udarbejde og vurdere en kortperiodisk aktivitetskontrol og kapacitetskontrol. Den studerende skal kunne opdele afvigelser i aktivitetsafvigelser, monetære afvigelser og effektivitetsafvigelser.

Den studerende skal i forbindelse med vurderingen af afvigelsesrapporter kunne formulere og opstille mulige afvigelsesårsager.

7. Cost/benefit analyser

Den studerende skal kunne anvende cost/benefit-analyser på praktiske problemstillinger.

8. Inddragelse af studie- og fagrelevant praksis

I samarbejde med de studerende inddrages aktiviteter som casebehandling, gæsteforelæsninger, virksomhedsbesøg, diskussionsoplæg fra studerende eller tilsvarende aktiviteter, som kan medvirke til at understøtte fagets og uddannelsens anvendelsesorienterede sigte.